

BRIAN KLINGBORG

Zberač duší

AJ SMŤ SI NIEKEDY VYBERÁ

IKAR

BRIAN KLINGBORG

Zberač duší

Preložil Matúš Kyčina

The logo for IKAR, featuring a stylized 'i' with a dot and a horizontal line through it, followed by the letters 'KAR' in a bold, sans-serif font.

ZBERAČ DUŠÍ

Text Copyright © 2021 by Brian Klingborg

Published by arrangement with St. Martin's Publishing Group

All rights reserved.

Translation © 2022 by Matúš Kyčina

Cover design © 2022 by Juraj Vačko

Slovak edition © 2022 by IKAR, a.s.

ISBN 978-80-551-8613-9

Venujem Lanchi, bez ktorej by táto kniha nevznikla

SOBOTA

Pre šesťsto miliónov Číňanov je okrem iného charakteristické to, že sú chudobní a predstavujú nepopísaný list papiera. Vyzerá to zle, ale v skutočnosti je to dobré. Chudoba vyvoláva túžbu po zmene, čine a revolúcii. Na čistý list papiera, na ktorom niet jediného odtlačku, možno napísať najnovšie a najkrajšie znaky; namaľovať najnovšie a najkrajšie obrazy.

— Citáty z diela predsedu Mao Ce-tunga

V ten večer, keď objavia telo mladej ženy vydlabané ako kanoe, sedí inšpektor Lu Fej sám v bare Červený lotos, kam prišiel s jednoznačným úmyslom dať si poriadne do nosa.

Lu si v duchu ročného obdobia objedná ryžové víno šao-sing, servíruje sa v nádobe z červenej hliny a pije sa z misky na ryžu. Vonku je dvadsať stupňov Celzia pod nulou a víno šao-sing je známe tým, že posilňuje krv a zohrieva čchi.

Lua však nezaujímajú zdravotné účinky, víno mu jednoducho chutí. Je naraz sladké, horké, kyslé aj korenisté. Ako výstižná, skvasená a vydestilovaná metafora života.

Z lacných reproduktorov v bare sa rinú plačlivé tóny čínskej odrhovačky. Melódia ladí s napätím v Luovej duši. Zavrie

oči a predstaví si odraz mesiaca na sčerenej hladine Západného jazera. Ružové kvety pivónie sa chvejú v letnom vánku. Vo svetle sviečky zlatisto žiari hladká pokožka nahej ženy.

„*Ji, er, san!*“ Raz, dva, tri. Pri vedľajšom stole sedia štyria dvadsiatnici, jediní ďalší hostia v bare. Lu ich už zazrel v mesiaci, ale ani jedného nepozná po mene. Mladíci ziapu a rozhadzujú rukami, hrajú obľúbenú hru opilcov, pri ktorej sa háda, koľko prstov ukáže súper po napočítaní do troch. „Do dna!“ dožaduje sa jeden z mužov. Porazený pije. Tváre všetkých štyroch sú už rozpálené dočervena.

Lu si vzdychne. Dnes večer nebude v Červenom lotose pokoj, dokým títo mladí chlástajú pálenku *mao tchaj* a fajčia jednu škatuľku cigariet Čung-nan-chaj za druhou. Mohol by sa predviest' a zahriaknuť ich, no je sobota večer a aj oni chcú vypustiť paru.

Navyše, Jen-jen potrebuje zákazníkov.

Jen-jen sa ako na zavolanie vynorí s miskou varených arašidov a trochu prísny výrazom na tvári.

„Každý víkend to isté.“ Sadne si a posunie misku po stole. „Opíjate sa tu sám do nemoty.“

Lu si hodí do úst arašid. „Spoločníka nemám, a tak popíjam sám. Dvíham čašu a s mesiacom si pripíjam. V trojici s mesiacom a so svojím tieňom opojenie uvítam.“

Jen-jen si vezme orech. „Kto to napísal? Li Paj?“

„Správne. Teší ma náš obojstranne výhodný vzťah. Vy máte na starosti pitie, ja poéziu.“

„Nechali ste si lepší podiel.“

„Rozhodne. To však neznamená, že naozaj pijem iba s mesiacom a tieňom. Doneste si pohár.“

„Nemôžem, som v práci.“

„Ak vám to urobí radosť, zaúčtujte mi to ako zákaznícky servis.“

„Hej, mladá pani!“ Jeden z mladých mužov pri vedľajšom stole zamáva cigaretou. „Dáme si ešte pivo.“

Jen-jen sa unavene usmeje na Lua a vstane. Lu zagáni na mladíka a naleje si do misky víno. Jen-jen vyberie z chladiaceho boxu štyri fľaše ležiaka Harbin.

Jen-jen je vysoká, má dlhé nohy, husté čierne vlasy, vysoké čelo a nepreghliadnuteľné iskrivé oči. Plné pery a líca má vždy pôvabne ružové, ako vyštípané mrazom.

Lu sa jej na vek nepýtal, no predpokladá, že je tridsiatnička, zrejme iba o niekoľko rokov mladšia než on. Zato vie, že je vdova. Manžel jej zomrel pred niekoľkými rokmi na nejakú vážnu chorobu, a tak jej zostal na krku Červený lotos, malý podnik so štyrmi stolmi a základnou ponukou nápojov a jednoduchých pokrmov, nijaký luxus. Večer tu posedáva zopár zákazníkov. Podnik ju uživí len tak-tak. Pre dedinské dievča ako Jen-jen je to však lepšie, než drieť na poli alebo v nejakej podradnej robote bez perspektívy.

Lu je do nej beznádejne zbláznený a tí štyria ožrani zrejme tiež.

A s nimi väčšina chlapov z Krkavčieho údolia.

Jen-jen nesie pivo. Jeden z mladých ju potiahne za rukáv a opýta sa, či si neprisadne. Jen-jen ho odbije ako predtým Lua. Všetci štyria ju vyprevadia hladným pohľadom.

Lezú Luovi na nervy, no rozumie im. Nemôže si pomôcť, ani on nespúšťa z Jen-jen zrak.

Zazvoní mu mobil. Volajú z *pchaj-čchu-sua* – miestnej stanice Úradu verejnej bezpečnosti.

ÚVB je v Čínskej ľudovej republike obdoba polície na Západe a má pobočky na úrovni provincií, okresov, miest a obcí. Jeho príslušníci zodpovedajú za prevenciu a vyšetrovanie zločinov, dopravné a požiarne kontroly, verejnú bezpečnosť, registráciu obydľia a sledovanie cudzích štátnych príslušníkov a turistov.

Krkavčie údolie je riedko zastavaná správna oblasť asi sedemdesiat kilometrov od mesta Charbin. Na tunajšej policajnej stanici sídli náčelník, jeho námestník – Luovo oficiálne zaradenie –, seržant a zopár strážnikov.

Lu dnes večer nemá službu, tak prečo mu z *pchaj-čchu-sua* volajú?

Zdvihne. „Lu Fej, počúvam.“

„Pán inšpektor!“ Lu spozná hlas na druhej strane. Strážnik Chuang, dvadsaťjedenročný, prchká povaha, tupý ako tágo.

„Čo je, strážnik? Dnes nemám službu.“

„Viem, pán inšpektor, ale stala sa... no...“

„Hovorte,“ vyzve ho Lu.

Chuang šepká. „... vražda.“

Lu sa vystrie. „Prečo šepkáte?“

„Neviem.“

„Zavolali ste náčelníkovi?“

Lu myslí náčelníka Lianga, svojho priameho nadriadeného.

„Nedvíha telefón,“ odvetí Chuang.

Lu pozrie na hodinky. Je krátko po deviatej. Trochu prisť skoro na to, aby bol náčelník naliaty, ale všetko je možné.

„Kde?“ opýta sa Lu.

„Kde mi nezdvíha telefón?“ opýta sa Chuang.

„Nie, strážnik, kde sa stala tá...“ Náhle si uvedomí, že mladíci pri vedľajšom stole počúvajú. „No, tá nehoda.“

„Ach tak. U Jangovcov. Ulica Kchang-tien.“

Na predmestí. Lu vie, kde to je, ale nijakých Jangovcov tam nepozná. „Zadržali ste podozrivého?“

„Žiadneho nemáme.“

„Dobre. Sedím v Červenom lotose. Pošlite po mňa niekoho.“

Zavesí. Mladíci ho uprene sledujú. „Čo sa stalo?“ opýta sa jeden. „Nejaké vzrúšo?“

„Práveže nie,“ odsekne Lu. Viac nepovie. Prevráti do seba zvyšok vína a zvažuje ešte jedno kolo, ale napokon si to rozmyslí. Položí peniaze na stôl a zazátkuje nádobu z červenej hlíny. „Sestra Jen, postrážte mi fľašu, kým neprídem znova na kus reči.“

„Spolahnite sa, pán inšpektor.“

Lu si oblečie kabát a stiahne si čiapku na uši. Podíde k vchodovým dverám, a kým čaká, natiahne si rukavice. Príde hliadkované vozidlo, Lu letmo kývne Jen-jen a vyjde do chladu.

V aute sa vezie päť policajtov, aj keď je to malé vozidlo. *Pchaj-čchu-suo* má k dispozícii iba dve hliadkované vozidlá a menšiu flotilu skútrov, bicyklov a jednu opancierovanú dodávku, ktorá smrdí po varenej kapuste, hoci nikto nevie prečo.

Za volantom sedí seržant Ping. Ping je nízky zavalitý päťdesiatnik s hrošou kožou. Lu ho má rád a váži si ho.

Vzadu sa tlačí strážnička Sunová a strážnici Li, Wang a Wang. Ako inak, majú dvoch Wangov. Je to druhé najrozšírenejšie meno v Číne.

Sunová je dvadsiatnička, príjemná a vo všeobecnosti schopná. Získala dostatok bodov v celonárodnom hodnotení, aby ju vzali na vychytenú univerzitu v provincii Chej-lung-ťiang. Pre Lua je záhadou, prečo vstúpila do Úradu verejnej bezpečnosti. Pokojne by zvládla aj účtovníctvo alebo niečo súvisiace s financiami a slušne na tom zbohatla. Takto je odkázaná na nebezpečnú a slabo platenú profesiu s prevahou mužov, ktorí trúsia sprosté vtipy a nutkavo sa škrabú na vajciach, ako keby to boli loptičky v lotérii.

Strážnik Li má tridsať rokov, je chudý ako trieska a nikdy nehovorí bez vyzvania. Kolegovia ho volajú *Li Japa* – Nemý Li.

Krstné meno Wanga číslo jeden je Ming, no pre párkilogramovú nadváhu ho volajú *Wang Pchang C'* – Tučko Wang.

Neuráža ho to. V Čínskej ľudovej republike sa považuje taká prezývka za roztomilú.

Druhý Wang sa volá krstným menom Kuang-žung. Je to ten typ človeka, ktorý sa stal policajtom preto, lebo kdesi hlboko vo svojom vnútri je neistý a dúfa, že uniforma mu zaručí úctu a postavenie, po ktorom tak zúfalo túži.

Mnohí Číňania považujú štátne bezpečnostné zložky po tisícoch rokov korupcie, zneužívania a neschopnosti za nebezpečný tečúci piesok, ktorý treba zoširoka obísť. Platí, že ak je niekto neopatrný a predsa doň vojde, väčšinou na to doplatí.

Kuang-žung Wang vyčnieva so svojimi stoosemdesiatimi piatimi centimetrami a osemdesiatimi troma kilogramami aj medzi chlapcami zo severu, odchovanými na pšeničnej múke, baranine a bravčovom sadle. Preto ho všetci volajú Obor Wang.

„Ste opitý?“ opýta sa seržant Ping namiesto pozdravu, keď si Lu sadne na miesto spolujazdca.

„Keď ti ponúkajú mok opojný piť,“ zarecituje Lu, „neváhaj, nevieš, dokedy budeš žiť.“

„Takže áno?“

„Som skoro triezvy.“

„Prepáčte, že sme vás vytiahli uprostred večera. Volali sme šéfovi, ale viete, ako to chodí.“

„To nič. Konám svoju povinnosť.“

Seržant Ping podá cestou na ulicu Kchang-tien stručné hlásenie.

„Suseda pani Čchenová tvrdí, že pes Jangovcov nepretržite brechal od včerajšieho večera. Už toho mala plné zuby a išla za nimi, no na dvore našla vyhladované a uzímené zviera. Zaklopala na vchodové dvere, ale nikto neotváral, tak vošla dnu. V kúpeľni našla mŕtvolu.“

„Čo o nej vieme? Myslím o zavraždenej.“

Sunová sa nakloní a číta poznámky z bloku. „Obetou je žena, volala sa Jang Fen-fang a mala dvadsaťtri rokov. Slobodná. Ukončené stredoškolské vzdelanie. Od narodenia žila na ulici Kchang-tien. Pred tromi rokmi sa presťahovala do Charbinu. Otec jej zomrel pred ôsmimi rokmi, matka iba nedávno, konkrétne pred týždňom. Zavraždená má čistý register trestov.“

Lu prikývne. V hlave mu víria rôzne motívy a zvyčajní podozriví, nateraz však podobné úvahy ignoruje, aby sa díval na miesto činu bez predčasných záverov.

Ulica Kchang-tien sa nachádza na samom konci zastavanej oblasti, za ktorou sa tiahnu už iba pšeničné polia, ktoré vlastní a obhospodarujú obrovské poľnohospodárske konglomeráty. Domy sú tam staré a zanedbané, no majú pekné záhrady, na ktorých domáci pestujú zeleninu alebo chovajú jedno-dve prasatá či zopár sliepok.

Druhé hliadkovicie vozidlo stojí so zapnutým motorom pred domom Jangovcov, vnútri sedí strážnik a fajčí cigaretu. Tento sa volá Čchu a je to rovnaký surovec ako Obor Wang. Lu ho volá Jüe-chan Wej-en po tom americkom hercovi s guľatým bruchom, ktorý hrával v kovbojkách silných správnych chlapov. Čchu prezývku odkazujúcu na Johna Wayna nemá rád, no Lu je vyššie postavený, tak ju trpí.

Seržant Ping zaparkuje, všetci vystúpia. Lu sa zahľadí na dlhý rad telefónnych stĺpov na ulici. Čínska ľudová republika sa pustila do odvážneho plánu na prepojenie krajiny rozsiahlou sieťou bezpečnostných kamier. Veľké mestá ako Peking a Šanghaj sú už takmer stopercentne pokryté, no v Krkavčom údolí je technológia dostupná zatiaľ iba v centre.

Lu má zo sledovacieho programu zmiešané pocity, no prácu by mu nepochybne uľahčilo, keby jedna či dve kamery zachytili nedávne udalosti.

Natiahne si nohy a rozdá úlohy. Strážničku Sunovú postaví pred bránu na predný dvor. Jüe-chan Čchu a Tučko Wang dostanú na starosť obhliadku okolia smerom na východ, Obor Wang a Nemý Li zase na západ. Lu otvorí kufor na hliadkovačom vozidle a hrabe sa v ňom, až kým nenájde škatuľu gumených rukavíc. Jedny si natiahne on, druhé seržant Ping.

Vojdú na dvor a kráčajú k domu. Lu upozorní seržanta Pinga, aby si pozeral pod nohy. Zem pokrýva zamrznutá vrstva špinavého snehu a Lu nechce, aby pošliapali stopy, ktoré azda zanechal páchatel'.

Vchodové dvere sú ovinuté bielou plachtou na znak nedávneho úmrtia v rodine.

Dvoch úmrtí, doplní Lu v duchu.

Lu otvorí dvere a vojdú dnu. V dome je takmer rovnako zima ako vonku. Tradičné domy na severe nemajú ústredné kúrenie, ale vyvýšené miesta na spanie a sedenie, takzvané *kchang*, a prázdny priestor pod nimi sa vykuruje ohňom. Dnes v dome Jangovcov nikto oheň nezaložil.

Napriek chladu Lu takmer okamžite zacíti mŕtve telo. Zápch mu pripomína surové bravčové mäso. Seržant Ping vytiahne z vrečka na kabáte bavlnené rúško a natiahne si ho na ústa a nos.

„Pre mňa ste nevzali?“ opýta sa Lu.

„Vystriedame sa.“

Stoja v stiesnenej vstupnej predsieni. Napravo je obývačka, naľavo spálňa. Naproti sa nachádza otvorený priestor, zrejme kuchyňa.

Pustia sa do prvotnej obhliadky.

V obývačke si Lu všimne *kchang*, na ktorom sú naukladané prešívane deky a vankúše, priehradkovú skriňu, dve drevené stoličky, nízky stolček s ošúchaným čalúnením, ohrievač

a na stene s fádnuou omietkou novoročný verš na jasnočervenom papieri a reklamný kalendár firmy Zlatá žatva, čo je najväčší poľnohospodársky moloch v Krkavčom údolí.

Priehradková skriňa vyzerá ako starožitná, tmavý lak je popraskaný a na niekoľkých miestach sa odlupuje. Spodná polovica je chránená dvierkami s povypadávanou perletovou intarziou a obrázkami s kvetinovým vzorom a motýľmi. Na polici nad dvierkami je vystavená čiernobiela pohrebná fotografia ženy v strednom veku a pamätná tabuľka s menom predka, kadidelnica a misky s obetným jedlom a vodou. Lu sa prikloní a prečíta si pamätnú tabuľku – je na nej meno Jang Chung. Tak sa zrejme volala nedávno zosnulá matka Jang Fen-fang.

Za policou sú priečinky s rôznymi malými pokladmi – vyrezávanými figúrkami, smaltovanou nádobou s vekom zdobeným technikou cloisonné, porcelánovou vázou na kvety, lakovanou drevenou škatuľkou v tvare broskyne a kadečo iné.

V prepchatej, no inak čistej spálni je posteľ, jednoduchý drevený toaletný stolík (zrkadlo je prekryté červeným súknom), bielizník so zásuvkami, mobilný šatník na zips, prenosný ventilátor, ešte jeden ohrievač a zopár ďalších drobností.

Cestou do kuchyne minú odchylené dvere do kúpeľne. Na základe tichej dohody do nej nenazrú.

Zatiaľ.

Kuchyňa je priestranná, slúžila na prípravu jedla aj ako jedáleň a viacúčelový odkladací priestor. Stena nad starúčným sporákom na drevo je po dlhoročnom varení začmudená. Skrinky a police sú plné porcelánového riadu, kuchynských ingrediencií, plechoviek so sušienkami a kadečoho iného. Na podlahe sú poukladané vrecká ryže a plastové kanistre s vodou. Lu zaregistruje na kuchynskej linke zopár moderných spotrebičov – ryžovar, fritovací hrniec, elektrickú kanvicu. Miestnosti dominuje veľký jedáľenský stôl. O stenu je opretá

elektrická kolobežka. Na zemi je pelech pre psa z ovčej kože. Celkovo pôsobí kuchyňa dojmom organizovaného chaosu.

Seržant Ping skúsi dvere na zadný dvor. „Zamknuté.“

Vrátia sa do obývačky a spravia dôkladnú obhliadku, skontrolujú priestor pod nábytkom, skúmajú škvryny na koberci a na stene. Nenájdu nijaké stopy zápasu. Žiadna krv ani neporiadok. Niektoré dekoratívne predmety na polici sú však trochu nakrivo, ako keby ich poprehadzovali alebo pováľali a potom vrátili na miesto.

„Vrah zápasil so zavraždenou a narazili pritom do police,“ zamyslí sa seržant Ping.

„Je to možné.“

Vrátia sa do spálne. Lu rozopne zips na mobilnom šatníku. Ten sa delí na dve celkom rozdielne časti – v jednej sú fádne pracovné odevy, v druhej elegantné módne kúsky. Prvú polovicu zrejme využívala zosnulá matka, druhú zavraždená dcéra.

„Ako zomrela matka slečny Jangovej?“ opýta sa Lu.

„Neviem, ale určite prirodzene, inak by sme mali správu. Prečo? Myslíte si, že to nejako súvisí?“

„Skontrolujte potom úmrtný list.“

Kým seržant Ping prehľadáva zásuvky, Lu sa pustí do toaletného stolíka. Stiahne zo zrkadla červené súkno a nájde pásik fotografií z kabínky, na ktorých pózuje mladá žena. Možno je pekná, ale zábery dopĺňajú žartovné filtre a efekty – kreslený mačací ňufák, fúzy, neprirodzene zväčšené oči. Zrejme je to však Jang Fen-fang.

Na toaletnom stolíku sú vyložené nádoby s kozmetikou, kefa na vlasy, dva mobilné telefóny – novší a starší model – a šperkownica. Lu ju otvorí. Vnútri sú náušnice, náhrdelníky a prstene. Niektoré vyzerajú draho, no Lu sa v takých veciach nevyzná.

Vezme do ruky novší mobil. Batéria je dobitá, no telefón je zabezpečený prístupovým heslom. Šetrič displeja je nastavený na upravenú fotografiu Jang Fen-fang. Starší mobil je vybitý.

Spod toaletného stolíka vytŕča dámska kabelka. Lu ju vytiahne. Nájde peňaženku. Otvorí ju a vytiahne z nej občiansky preukaz Jang Fen-fang. Ukáže preukaz seržantovi Pingovi.

„Podobá sa na Fan Ping-ping,“ zhodnotí seržant Ping rozšafne.

„Nevravte.“ Lu podrží preukaz pod stropnou lampou a pozorne sa zahľadí na fotografiu.

Fan Ping-ping sa preslávila nielen krásou a postavením najlepšie platenej herečky v čínskom filmovom priemysle, ale aj záhadným zmiznutím po tom, čo ju vládni predstavitelia obvinili z daňových únikov. Šuškalo sa, že jej uložili trest domáceho väzenia, ba dokonca, že ušla do Spojených štátov. Na scéne sa znovu objavila až po desiatich mesiacoch, keď zverejnila ospravedlnenie v typicky čínskom štýle: „Sklamala som krajinu, ktorá ma vychovala. Sklamala som spoločnosť, ktorá do mňa vložila dôveru. Sklamala som fanúšikov, ktorí ma milovali. Prosím o odpustenie!“

Lu sa pri tej spomienke takmer zasmieje. Ešte pred desiatimi rokmi inkasoval najviac na svete Hollywood. V súčasnosti sa čínsky filmový priemysel rozvíja tempom, ktoré nemá obdobu, a príjmy aj návštevnosť sú oveľa väčšie než v Severnej Amerike.

So statusom vyspelej krajiny však prichádzajú aj problémy vyspelých krajín. Čínska ľudová republika sa o tom presvedča každý deň.

Lu síce nevidí podobnosť s Fan Ping-ping, no nepopiera, že Jang Fen-fang je – vlastne bola – atraktívna mladá žena. Strčí si preukaz do vrečka.

Seržant Ping nájde v zásuvkách bielizníka zložené oblečenie, naftalínové guľôčky, písomnosti a potvrdenky, šperky

a osobné predmety, ktoré zrejme patrili matke zavraždenej, ale aj preukaz totožnosti, ktorý podá nadriadenému. Lua prekvapí mladistvý výzor ženy na fotografii, no potom si uvedomí, že ak mala Jang Fen-fang iba dvadsaťtri rokov, matka zrejme bola ešte len štyridsiatnička.

„Nezdá sa, že by niečo chýbalo,“ konštatuje seržant Ping. „Pokračujeme v obhliadke?“

„Asi by sme mali... viete čo.“

Seržant Ping ukáže hlavou na dvere do kúpeľne. „Až po vás, šéfe.“

Lu sa nadýchne, zadrží dych a strčí do dverí.

Je to malá a spartánsky zariadená kúpeľňa, má neomietnuté betónové steny, turecký záchod, plytkú vaňu, do ktorej sa privádza voda gumenou hadicou, a umývadlo, nad ktorým visí zrkadlo.

Telo Jang Fen-fang leží na podlahe. Mŕtva má oblečené žlté hodvábne šaty, vlasy vyčesané do pekného drdola a je namalovaná. Napudrované líca, rúž na perách, očné tiene.

Bez zveličovania vyzerá ako porcelánová bábika. Vráťane studených mŕtvych očí.

Žiarivo biela pokožka kontrastuje s červenkastými sinkami na krku a zápästiach.

Lu nevojde do miestnosti. Prejde pohľadom podlahu, steny a strop. Zaujímajú ho stopy, nijaké však nenájde.

„Ako keby sa vychystala na rande,“ zhodnotí seržant Ping.

„Odpustite si to,“ upozorní ho Lu.

„Akože čo?“

„Určite ste mysleli rande so smrťou.“

„To by mi v živote nenapadlo,“ odvetí Ping. „Iba magor by vymyslel taký chorý vtip.“

Dostal ma, pomyslí si Lu. „Stačilo vám?“

„Bohato.“

„Dobre, ideme preč.“

Lu a seržant Ping prejdú cez ulicu za susedou zavraždenej, pani Čchenovej. Tá žije so svojou postaršou matkou, dospelým synom, nevestou a vnukom. Pri výsluchu je prítomná celá rodina. Lu navrhne, aby vnuka odšikovali do izby alebo aspoň do kuchyne, ale zbytočne.

Nevesta pani Čchenovej prinesie čaj. Syn fajčí a ošíva sa. Matka pani Čchenovej sleduje obrovský hučiaci televízor. Vnuk pobehuje po miestnosti ako derviš na pervitíne.

Pes Jang Fen-fang leží pod stolom. Lu má vo všeobecnosti rád psy, no tento je výnimočne škaredý. Je to malé zviera s výzorom prasaťa a chvostom potkana a na obojku sa mu blyštia lacné napodobeniny drahokamov. Napohľad mestské psisko.

Pani Čchenová je neupravená šesťdesiatročná ženská. Lu sa jej opýta na manžela.

„Pracuje v meste,“ odvetí. Zopakuje Luovi známe veci. Psisko brechalo prakticky celú piatkovú noc a dnes až do večera. Nakoniec to nevydržala a šla sa sťažovať.

„Jang Fen-fang mala toho psa strašne rada,“ hovorí pani Čchenová. „Starala sa oň lepšie než o človeka. Brechal, ale nestávalo sa, že by ho nechala bez dozoru.“ Pani Čchenová opisuje, ako našla roztrasené zviera na dvore a telo v kúpeľni. Dramaticky stíchne a nasilu vytisne slzu. Pes začne ako na povel brechať na chlapca. Decko zahúka ako sova. Do toho ziape televízor.

„Nevšimli ste si tu v poslednom čase nejaké podozrivé indivíduum?“ opýta sa Lu.

„Ani nie, ale ja som zväčša už o deviatej v posteli. Aj keby sa tu špacírovali uprostred noci nejaké cudzie ksichty, nevedela by som o tom.“

„Nenapadne vám, kto by mohol chcieť Jang Fen-fang ublížiť?“

Pani Čchenová si vyfúka nos a zavrtí hlavou.

„Ako by ste ju opísali?“

„Bola trochu jednoduchšia, ale o to krajšia. Skončila strednú školu a presťahovala sa do mesta za prácou. Dnešní mladí už nechcú žiť na dedine. Poctivá práca, to nie je nič pre nich. Ani zrobené ruky. Myslia si, že v Charbine padajú do úst pečené holuby.“ Úkosom pozrie na syna. Ten sa vráta v nose a drží si pred tvárou cigaretu ako štít.

„A čo robila?“ opýta sa seržant Ping a píše si poznámky krasopisným znakovým písmom.

„Neviem isto, ale mám oči. Občas prišla matku navštíviť v krátkej blúzke a ešte kratšej sukni.“ Názorne ukáže, že sukňa jej sotva zakryla zadok a blúzka odhaľovala pupok. „Zmaľovaná ako kraslica! A tie štekle! Ktoré slušné dievča nosí tuto u nás také vysokánske topánky?“

Lu nemá náladu na zbytočné reči. „Počul som, že nedávno sa vrátila domov.“

„Pred niekoľkými mesiacmi sa zhoršil zdravotný stav pani Jangovej.“

„Postihla ju nejaká choroba?“

Pani Čchenová pokrčí plecami. „Čo ja viem? A doktori vedeli ešte menej. Jedna vonná tyčinka v chráme je lepšia než tie ich chýrne nemocnice.“

„Na tom niečo je,“ poznamená Lu. „Takže Jang Fen-fang sa vrátila, aby sa postarala o matku?“

„Áno. Lenže pani Jangová minulý týždeň zomrela. Prekvapuje ma, že Fen-fang sa nevrátila do mesta... kým mohla. Čakala som, že utečie, len čo chuderu matku spopolnia.“

„Asi držala smútok.“

Pani Čchenová si zotrie slzu. „Treba sa starať o živých a nie potom vysedať v prázdnom dome, keď sa pominú.“

Zhodnotenie pani Čchenovej pripadá Luovi nespravodlivé. Jang Fen-fang zrejme mala v Charbine zázemie s takým životným štandardom, aký je v Krkavčom údolí nedosiahnuteľný.

No potom sa zhoršil zdravotný stav jej matky a ona sa vrátila ako poslušná dcéra.

„Kým tvoji rodičia žijú, zachovaj zvyk a slúž im,“ zacituje Lu. „Keď zomrú, zachovaj zvyk a pochovaj ich.“

„Čože?“ zakráka pani Čchenová.

„Konfucius.“

„Ach, ten.“ Pani Čchenová ľahostajne mávne rukou a viac sa Konfuciom, najvýznamnejším filozofom, akého zrodila čínska civilizácia za viac ako štyritisíc rokov svojej existencie, nezaobrá.

Lu by to najradšej uzavrel. Vnúčik, pes a televízor sa sprisahali a zarábajú mu na migrénu. „Mala Jang Fen-fang priateľa?“

„Ja vážne neviem, čo stvárala v tom meste. Možno chodila s viacerými.“

„Myslím, či mala niekoho tu.“

„Jaj tak. Jedného mala na strednej škole. Priezviskom Čang. Bývali na ulici Jung-čeng. Nepoznám tú rodinu, ale pamätám si, ako pani Jangová vravievala, že ten chlapec behá za Fen-fang ako stratené šteňa.“

„Ďakujem, pani Čchenová, pomohli ste nám. Ešte sa uvidíme, ale nateraz to stačí. Bol to pre vás určite šok.“

Luova poznámka vyvolá čerstvý záchvat plaču. Lu so seržantom Pingom sa náhlivo zberajú na odchod.

Lu si vonku masíruje spánky. „Ešteže nenosím zbraň, lebo by som sa neovládol.“

„Všimli ste si jej syna? Sedel ako s plnou ritou pečených gaštanov.“

„Farbistý opis, seržant, no inak máte pravdu, bol nervózny. Možno z našich uniforiem. Ale zaujíma ma ten frajer, ktorého spomínala pani Čchenová.“

„Poverím strážnika Chuanga, aby skontroloval register *chu-kchou*. Hádám ho nájdeme.“